

Schengen: vilka utmaningar påverkar det gränsfria området

EU:s passfria zon har stått inför utmaningar de senaste åren. Läs mer om frågorna och hur EU främjar fri rörlighet inom sina gränser.

Visum för Schengenområdet.

Flera EU-länder har återinfört gränskontroller som svar på terroristattacker eller migrationsströmmar. Utbrottet av Covid-19 2020 pressade också länder att införa gränskontroller i ett försök att kontrollera spridningen av viruset.

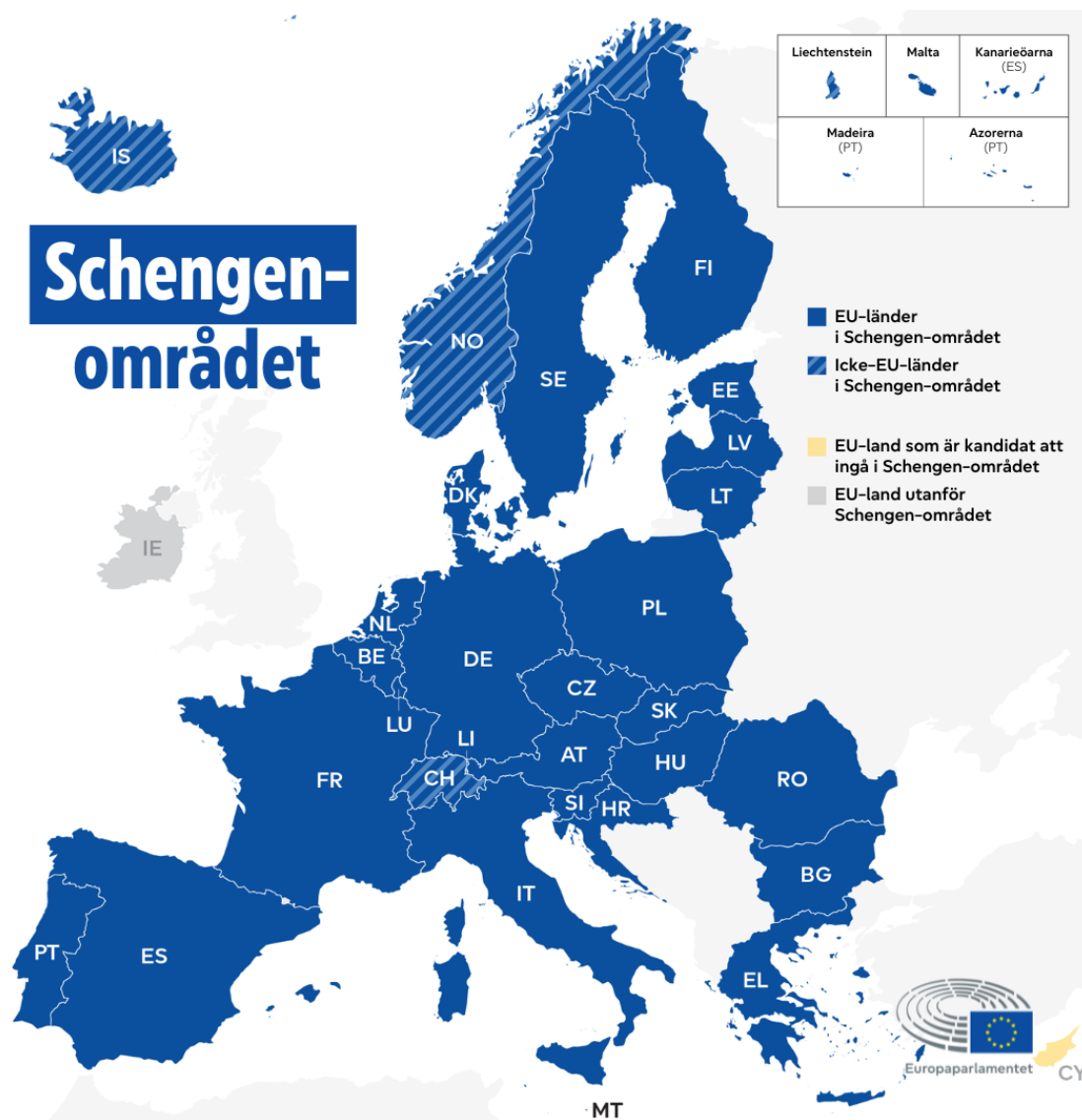
Schengenreglerna tillåter sådana kontroller vid de inre gränserna endast som tillfälliga och exceptionella åtgärder.

Hur mycket kostar gränskontrollerna och vilka drabbas?

Gränskontrollerna stör den fria rörligheten för människor, varor och tjänster. De påverkar främst

pendlare (1,7 miljoner människor pendlar dagligen för att arbeta i ett annat EU-land), turism och transportföretag. Dessutom tillkommer administrativa och infrastrukturella kostnader för den offentliga sektorn.

Under de två åren beräknas gränskontrollerna ha **kostat 25-50 miljarder euro** i engångskostnader och 2 miljarder euro årligen i operationella kostnader. Läs mer i [vårt bakgrundsmaterial](#).

Förstärka Schengenområdet

EU har antagit flera olika åtgärder för att förstärka skyddet i Schengenområdet:

- Systematiska [kontroller vid EU:s yttre gränser](#) på alla som reser in i EU – inklusive EU-medborgare – infördes i april 2017.
- Nya [registreringsystem för inresa och utresa](#) för att registrera icke-EU-medborgares rörelse inom Schengenområdet, som samtidigt snabbar upp kontrollerna.
- Förstärkt [yttre gränskontroll](#) genom skapandet av den Europeiska gräns- och kusbevakningsmyndigheten.
- Mer befogenheter till Europol, EU:s polismyndighet, för att intensifiera arbetet mot terrorism.

Återupprätta Schengen

I december 2021 föreslog Europeiska kommissionen en uppdatering av reglerna för Schengenområdet i syfte att se till att återinförande av kontroller vid de inre gränserna förblir en sista utväg och främja användningen av alternativa åtgärder som riktade poliskontroller och förstärkt polissamarbete.

Parlamentsledamöter har vid flera tillfällen protesterat mot att medlemsländerna [återinför gränskontroller](#), vilket hindrar den fria rörligheten för människor inom EU.

Parlamentet godkände [uppdateringen av Schengenreglerna i april 2024](#) med tydliga tidsgränser för kontroller vid de inre gränserna. Rådet gav sitt godkännande i maj 2024.

Den 10 november 2022 röstade parlamentet [för Kroatiens anslutning till Schengen](#). Kroatien [anslöt sig](#) till Schengenområdet 1 januari 2023.

Den 30 december 2023 beslutade EU-länderna enhälligt att ge grönt ljus för att [avskaffa gränskontrollerna mot Bulgarien och Rumänien](#) vid EU:s inre luft- och sjögränser från och med den 31 mars 2024. [Kontrollen vid landgränserna](#) mot de två länderna lyftes den 1 januari 2025.

Schengenområdet i siffror

- 29: antalet länder som ingår i Schengenområdet
 - 4: Så många länder utanför EU är med i Schengenområdet (Island, Liechtenstein, Norge och Schweiz)
 - 2: Så många länder gick med i Schengensamarbetet gällande inre luft- och sjögränser under 2024 (Bulgarien och Rumänien)
 - 2: Så många EU-länder är inte med i Schengenområdet (Cypern och Irland)
 - Mer än 50 000: Så många kilometer är Schengenområdets yttre gräns
-

Mer information

[Temasida om migration](#)

[Europaparlamentets utredningstjänst: "The revision of the Schengen Borders Code" Maj 2022 \(en\)](#)

[Faktablad om Europeiska unionen: Förvaltning av de yttre gränserna](#)

Den här artikeln publicerades ursprungligen i maj 2018 och uppdaterades senast i januari 2025.